



НОВИ САД - На данашњи дан 1832. године рођен је српски историчар Иларион Руварац, оснивач српске критичке историјске школе, члан Српске краљевске академије. Обавио је пионирски посао критичког историјског истраживања, сузбијајући ненаучне поступке у проучавању српске прошлости. Посебно је наглашавао неопходан опрез према народном предању као историјском извору. Био је калуђер, професор и ректор богословије у Сремским Карловцима, а од 1882. Архимандрит (старшина) фрушкогорског манастира Гргетег. Руварац је први који је успео да победи епски приступ тумачењу прошлости због чега је остао неомиљен. Био је један од најученијих Срба свога времена и оставио је за собом огромну веома квалитетну библиотеку. Дела: "Одломци о грофу Ђорђу Бранковићу и Арсенију Црнојевићу патријарху", "О кнезу Лазару", "Монтенегрина", "О пећким патријарсима", "Краљице и царице српске".

Данас је субота, 1. септембар, 244. дан 2018. До краја године има 121 дан.

1159 - Умро је папа Хадријан IV, рођен као Николас Брејкспир, једини Енглец у историји римокатоличке цркве изабран за њеног поглавара (1154. године).

1715 - Умро је француски краљ Луј XIV, познат као "краљ Сунце". На престо је ступио 1643. као петогодишњак, после смрти оца Луја XIII. Владао је 72 године, најдуже у историји Европе. Водио је низ ратова у настојању да обезбеди премоћ Француске, с променљивим успехом. Његово име симбол је просвећеног апсолутизма, специфичне концепције владавине, карактеристичне за 18. и делимично 19. век. Саградио је дворца Версај, који је убрзо постао узор најразличитијим монарсима широм Европе. По узору на Версај настао је петроградски Петерхоф, палата у Потсдаму код Берлина, Шенбрун у Бечу и многе друге палате широм континента. Био је познат и као широкогрудни мецена.

1822 - Рођен је амерички политичар и свештеник афричког порекла Хајрам Роудс Ревелс, први афроамериканец који је постао члан Конгреса САД.

1854 - Рођен је немачки композитор Енгелберт Хампердинк, професор Козерваторијума у Барселони, Келну, Франкфурту на Мајни и Берлину. Романтичном оперском причом "Ивица и Марица", прожетом народним мотивима, одупро се вагнеријанству и означио нови путоказ развоја немачке опере. Остала дела: опере "Краљевска деца", "Трноружица", хорске баладе, соло песме.

1870 - У бици код Седана у Француско-пруском рату, Пруси су под командом фелдмаршала Хелмута фон Молткеа нанели тежак пораз трупама француског цара Наполеона III, што им је отворило пут ка Паризу, као и победу у том рату.

1875 - Рођен је амерички писац Едгар Рајс Бароуз, познат по серији популарних пустоловних романа о Тарзану, преведених на око 60 језика. Написао је и серију романа о планети Марс, али они ни изблиза нису достигли популарност књига о измишљеном јунаку из афричке џунгле.

1889 - На скупштини у Нишу делегати из свих српских земаља (из слободних као и неослобођених крајева) под окриљем Српске православне цркве (тада београдска митрополија) основали су Удружење православних свештеника.

1900 - Велика Британија је прогласила анексију Јужне Африке, коју је образовала након победе над Бурима (Африканерима) спајањем дотадашњих британских колонија Кепланд и Натал са до тада слободним бурским државама Трансвал и Орање. Маја 1910. оформљена је Јужноафричка унија, која је после референдума 1961. иступањем из Комонвелта постала Јужноафричка република.

1916 - Бугарска је у Првом светском рату објавила рат Румунији.

1921 - Рођен је српски архитекта Бранко Пешић, аутор великог броја архитектонских пројеката, цркава, јавних и административних зграда, неколико књига о архитектури, професор Универзитета у Београду. Патријарх Герман 1984. поверио му је место протонеимара Храма Светог Саве у Београду. Током градње извео је редак грађевински подухват - главну куполу тешку више од 4.000 тона (с позлаћеним главним крстом

високим 12 метара) направљену на земљи, у унутрашњости Храма, подигао је на висину од 40 метара. Оставио је иза себе више од 130 пројеката, попут Палате Београд ("Београђанка"), пословне зграде "Агроопреме" у Новом Београду, зграде Грађевинског факултета у Суботици и бројних црквених објеката.

1922 - Рођен је италијански глумац Виторио Гасман, један од најистакнутијих италијанских филмских и позоришних глумаца 20. века. Филмови: "Срам", "Горки пиринач", "Ана", "Ако дозвољавате, говоримо о женама", "Бранкалеонова војска", "Мирис жене", "Толико смо се волели", "Живот је роман".

1923 - У земљотресу који је потпуно разорио јапански град Јокохаму и готово уништио Токио, погинуло је најмање 142.000 људи, а 2,5 милиона је изгубило кров над главом.

1928 - Албанија је проглашена краљевином, пошто је Зогу, који је на власт дошао узурпацијом, себе прогласио за краља.

1939 - Немачка је нападом на Пољску започела Други светски рат, окончан шест година касније сломом Немачке, Италије и Јапана и њихових савезника. У рату у којем је учествовала 61 држава погинуло је око 50 милиона и рањено више од 35 милиона људи. Само у Европи материјална штета је процењена на око 277,7 милијарди долара према ценама из 1938, а у Југославији на 46,9 милијарди долара.



1939. Немачки војници марширају током церемоније у Берлину након напада на Пољску.